

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-11-02

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Lagförslag i budgetpropositionen för 2007 (F och G)

Riksdagens finansutskott har den 19 oktober 2006, såvitt nu är i fråga, beslutat inhämta Lagrådets yttrande över följande lagförslag i budgetpropositionen för 2007.

F. Fryst underlag för fastighetsskatt (avsnitt 5.4.1.1), begränsning av fastighetsskatten på markvärdet (avsnitt 5.4.1.2) samt dämpningsregelns tillämpning vid förmögenhetsbeskattningen (avsnitt 5.4.2 delvis)

Förslaget (avsnitt 3.8) till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

Förslaget (avsnitt 3.17) till lag om ändring i lagen (2004:126) om skattereduktion för förmögenhetsskatt.

Förslaget (avsnitt 3.25) till lag om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar.

G. Slopad schablonintäktsbeskattning för bostadsrättsföreningar (avsnitt 5.4.1.4)

Förslaget (avsnitt 3.11) till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) såvitt avser 39 kap. 25 och 26 §§.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorerna Peter Österberg och Michael Erliksson, Finansdepartementet, biträdda av föredraganden i riksdagens skatteutskott Peder Brynolf.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Allmänna synpunkter

Ett viktigt inslag i Lagrådets granskning av remitterade förslag är om lagstiftningsärendet beretts på det sätt som föreskrivs i 7 kap. 2 § regeringsformen. Enligt nämnda lagrum skall i sådana ärenden behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter. Vidare skall, i den omfattning det behövs, sammanslutningar och enskilda lämnas tillfälle att yttra sig. En sådan beredning är av väsentlig betydelse, bl.a. för att påvisa eventuella oklarheter och tillämpningssvårigheter som kan vara förknippade med lagförslaget.

De nu remitterade lagförslagen har, enligt vad som uppgetts vid föredragningen, beretts endast på det sättet att ett utkast till allmänna motiveringar och lagtexter under hand tillställts Skatteverket för synpunkter och att Skatteverkets synpunkter i vissa frågor inhämtats löpande under arbetets gång. Det har uppgetts att Skatteverkets synpunkter på lagförslagen har beaktats samt att Skatteverket förklarat sig kunna hantera den praktiska tillämpningen av lagstiftningen. Någon dokumentation från denna beredning finns inte tillgänglig i lagstiftningsärendet.

Särskilt vid sådana tillfällen då ett allmänt val lett till regeringsskifte har den då nytillträdde regeringen synnerligen kort tid på sig för att utarbeta budgetpropositionen, som skall lämnas till riksdagen inom tio dagar efter det att den nya regeringen har tillträtt. Samtidigt finns det ett intresse, från rent politiska utgångspunkter, av att valresultatet

så snart som möjligt får genomslag i den förda politiken. Sådana strävanden får emellertid inte leda till att grundläggande bestämmelser om beredningen av lagstiftningsärenden sätts åsido.

Vilka krav som skall ställas på beredningen i ett konkret lagstiftningsärende beror bl.a. på lagstiftningens vikt, tillämpningsområde, omfattning och komplexitet. De nu remitterade förslagen till ändringar i skattelagstiftningen är inte särskilt omfattande men rör ett stort antal skattskyldiga och är, med de lagtekniska lösningar som valts, inte okomplicerade. Med detta beaktat anser Lagrådet att den beredning som förekommit i ärendet inte motsvarar de krav som ställs i 7 kap. 2 § regeringsformen, särskilt som det inte heller finns någon dokumentation rörande den mycket begränsade beredning som skett. Trots den knapphet på tid som rått borde det ha varit möjligt att bredda remissförfarandet.

En annan fråga knyter an till Lagrådets uppgift att granska vilka problem som kan uppstå vid tillämpningen av en föreslagen lagstiftning. I detta ärende är den allmänna motiveringen mycket kortfattad och någon kommentar till de enskilda lagrummen, som annars regelmässigt ges, finns överhuvudtaget inte. Vad som framkommit under föredragningen visar, enligt Lagrådets mening, att det beträffande ett antal paragrafer hade varit väl motiverat med en författningskommentar till ledning för rättstillämpningen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om statlig förmögenhetsskatt

I avsikt att föreslagen frysning av de värden som skall utgöra underlag för fastighetsskatt (jfr förslaget till lag om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar) skall få genomslag också vid beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten (prop. 2006/07:1

s.150–151), föreslås att 10 § lagen om statlig förmögenhetsskatt skall få ändrad lydelse.

I paragrafens första mening föreslås den ändringen att fastighet i Sverige, i stället för att som enligt nuvarande lydelse tas upp till taxeringsvärdet, tas upp till "det värde som gäller som underlag för fastighetsskatt enligt 2 a § lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt".

Innan Lagrådet kommenterar den citerade formuleringen vill Lagrådet påpeka att den följande meningen i paragrafen, som reglerar det värde som fastighet skall tas upp till om den innehas med tomträtt, enligt förslaget lämnas oförändrad. Detta innebär att frysningen av de värden som skall utgöra underlag för fastighetsskatt inte kommer att få genomslag vid beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten såvitt avser fastighet som innehas med tomträtt, eftersom sådan fastighet alltså skall tas upp till den del av taxeringsvärdet som avser byggnad. Inget i den remitterade texten i övrigt tyder på att tomträttsfastigheter i detta avseende skall särbehandlas. Om en likabehandling avses bör bestämmelsen ändras så att om fastighet innehas med tomträtt tas den upp till den del av värdet som avser byggnad.

Enligt den i 10 § första stycket första meningen föreslagna lydelsen skall en fastighet i Sverige tas upp till "det värde som gäller som underlag för fastighetsskatt enligt 2 a § lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt". Med tillämpning av endast den paragrafen går det inte att fastställa något värde som kan utgöra underlag för fastighetsskatten. Utgångspunkten bör i stället vara en allmän hänvisning till lagen om statlig fastighetsskatt. Lagrådet antar att hänvisningen till 2 a § (den s.k. dämpningsregeln) gjorts i avsikt att om underlaget har beräknats enligt 1 § i den föreslagna lagen om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar, skall värdet, i förekommande fall,

beräknas även med tillämpning av 2 a § lagen om statlig fastighetsskatt.

Om detta är avsikten föreslår Lagrådet att 10 § första stycket formuleras enligt följande:

Fastighet i Sverige tas upp till det värde som gäller som underlag för fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. Har underlaget beräknats enligt 1 § lagen (2006:000) om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar, skall värdet, i förekommande fall, beräknas även med tillämpning av 2 a § lagen om statlig fastighetsskatt. Om fastigheten innehas med tomträtt tas den upp till den del av värdet som avser byggnad. Om taxeringsvärde saknas vid beskattningsårets utgång anses fastigheten inte ha något värde.

Förslaget till lag om ändring i lagen om skattereduktion för förmögenhetsskatt

För att inte uttaget av förmögenhetsskatt på permanentbostad i vissa fall skall bli högre på grund av begränsningen av fastighetsskatt på markvärdet (jfr 2 § förslaget till lag om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar) föreslås ändringar i den rubricerade lagen (prop. 2006/07: 1 s. 149).

3 a §

I paragrafen anges att lagen (2006:000) om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar inte skall beaktas vid beräkning av den i 3 § första stycket angivna kvoten mellan skattereduktionen för fastighetsskatt och fastighetsskatten för reduktionsfastigheten.

Eftersom avsikten endast är att uttaget av förmögenhetsskatt inte skall bli högre på grund av den i 2 § lagen om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar föreskrivna begränsningen av fas-

tighetsskatten på markvärdet, måste hänvisningen i 3 a § begränsas till att avse 2 § lagen (2006:000) om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar, som inte skall beaktas vid den angivna beräkningen.

Förslaget till lag om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar

Inledningsvis noterar Lagrådet att den s.k. dämpningsregeln i 2 a § lagen om statlig fastighetsskatt inte blir tillämplig när underlag för fastighetsskatt bestäms enligt den rubricerade lagen.

1 § tredje stycket

I paragrafens tredje stycke anges att för sådan fastighet som avses i 3 § första stycket b lagen om statlig fastighetsskatt skall, i stället för det taxeringsvärde som avses i nämnda punkt, underlaget för skatten vara detsamma som gäller vid 2007 års taxering eller, om det är lägre, ett taxeringsvärde som fastställts därefter.

Eftersom situationen att taxeringsvärdet ändras vid särskild fastighetstaxering behandlas i paragrafens fjärde stycke, måste, då här är fråga om hyreshusenheter, med "ett taxeringsvärde som fastställts därefter" i det tredje stycket åsyftas "ett taxeringsvärde som fastställts vid 2007 års allmänna fastighetstaxering". Lagrådet anser att det vore en fördel om detta uttryckligen angavs i lagtexten, som kan formuleras t.ex. enligt följande"underlaget för skatten vara detsamma som gäller vid 2007 års taxering eller det taxeringsvärde som fastställts vid 2007 års allmänna fastighetstaxering, om detta värde är lägre."

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen, såvitt avser
39 kap. 25 och 26 §§

Förslaget, såvitt avser de angivna paragraferna, lämnas utan erinran.